

MEDENİ HUKUKU

(MİRAS)

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Furkan Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Yasal Mirasçılar, Zümre Sistemi Ve Miras Payı Hesaplamaları
- Ölüme Bağlı Tasarrufların Şekil Şartları Ve İptali
- Mirastan Yoksunluk Ve Mirasçılıktan Çıkarma (Iskat)
- Mirasın Reddi, Miras Ortaklığı Ve Resmi Tasfiye
- Saklı Pay, Tenkis Davası Ve Mirastan Denkleştirme (İade)

MEDENİ HUKUK (MİRAS HUKUKU) ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, Miras Hukukunda özellikle zümre sistemine dayalı matematiksel pay hesaplamalarını, vasiyetnamenin şekil şartlarını ve kanundaki mutlak mirastan mahrumiyet hallerini doğrudan test etmeye odaklanır.

Öne Çıkan Detaylar

- Zümre Sistemi ve Halefiyet:** Bir zümrede mirasçı varken alt zümreye mirasın geçmeyeceği ve kendisinden önce ölen mirasçının payının altsoyuna (halefiyet ilkesiyle) geçeceği kuralı sabittir.
- Sağ Kalan Eşin Payı:** Sağ kalan eşin 1. zümre ile 1/4, 2. zümre ile 1/2, 3. zümre (büyük anne/büyük babalar) ile 3/4 oranında pay aldığı kuralı temeldir.
- El Yazılı Vasiyetname:** El yazılı vasiyetnamenin geçerliliği için baştan sona mirasbırakanın kendi el yazısıyla yazılması, tarih atılması ve mirasbırakanın imzasının zorunlu unsur olduğu (2024 HMGS Sorusu) net olarak sorulmuştur.
- Mirastan Yoksunluk ile Çıkarma Farkı:** Mirasbırakanı kasten öldürme, vasiyetname yapmasını aldatma/korkutma yoluyla engelleme gibi fiillerin otomatik olarak mirastan yoksunluk (mahrumiyet) doğurduğu; ancak bunun "mirastan çıkarma (İskat)" kurumundan farklı olduğu detaylıca test edilir.

Soru Türleri

Verilen aile tablosu üzerinden kesirli yasal miras payını (Örn: "Kendisinden önce ölen oğlunun çocuğu B'nin payı kaçtır?") hesaplatan basit matematiksel sorular veya "Aşağıdakilerden hangisi el yazılı vasiyetnamenin zorunlu unsurlarındandır?" tarzında doğrudan yasa metnini soran ezber sorularıdır.

ZORLUK DEREJESİ: ORTA

Hakimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hâkimlik sınavı, daha ileri seviye olan tenkis (indirim) ile denkleştirme (iade) arasındaki farkları, saklı pay ihlali hesaplamalarını, miras sebebiyle istihkak davasını ve ölüme bağlı tasarrufların (vasiyet, miras sözleşmesi) ince hukuki istisnalarını ağır olay kurgularıyla sorgular.

Öne Çıkan Detaylar

- Tenkis ve Tasarruf Özgürlüğü Hesaplamaları:** Saklı paylı mirasçılar (Altsoy için 1/2, anne-baba için 1/4, eş için tamamı veya 3/4) ve kardeşin saklı payının artık olmadığı (2007'de kaldırıldığı) kuralları üzerinden net tereke hesaplatılır.
- Mirasçılıktan Çıkarma (İskat) ve Yanılma:** Mirasbırakanın, mirasçısını ancak ağır bir suç veya ailevi yükümlülüklerin ağır ihlali halinde çıkarabileceği; çıkarma sebebi hakkında açık bir yanılmaya düşülmüşse çıkarmanın geçersiz sayılacağı (2024 Hâkimlik Sorusu) çok sık yoklanır. Çıkarılan mirasçının payının -eğer varsa- onun altsoyuna kalacağı kritik bir noktadır.
- Sözlü Vasiyetnamenin Düşmesi:** Ölüm tehlikesi, hastalık gibi olağanüstü durumlarda iki tanık önünde yapılan sözlü vasiyetnamenin, mirasbırakan için sonradan diğer şekillerde vasiyetname yapma olanağı doğarsa bu tarihin üzerinden bir ay geçmesiyle hükümden düşeceği kuralı (2025 Hâkimlik Sorusu) favori bir detaydır.
- Mirasta Denkleştirme (İade):** Mirasbırakanın sağlığında yasal mirasçılara (özellikle altsoya) çeyiz, kuruluş sermayesi veya malvarlığı devri olarak verdiği kazandırmaların, paylaşım esnasında terekeye kâğıt üzerinde geri getirilmesi işlemidir.
- Miras Sebebiyle İstihkak Davası:** Mirasçının, tereke malını elinde bulduran (iyiniyetli ya da kötüniyetli) 3. kişiye karşı üstün hakkını ileri sürdüğü; davalının bu davada zamanaşımı yoluyla kazanım def'isini ileri süremeyeceği kuralı (2025 Hâkimlik Sorusu) oldukça ayırt edicidir.

Soru Türleri

Murisin yaptığı bir dizi işlemin (örneğin hem başıslama yapmış hem miras sözleşmesi kurmuş) verildiği, "Hangi mirasçının saklı payı ihlal edilmiştir?" veya "Mirasçılıktan çıkarma durumunda sonuç ne olur?" gibi çoklu mantık yürütme, miras payı hesaplama ve istisnai kanun kurallarını irdeleyen kompleks olay (pratik) sorularıdır.

ZORLUK DEREJESİ: ÇOK YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

MEDENİ HUKUK (MİRAS HUKUKU)

1

YASAL MİRASÇILAR, ZÜMRE SİSTEMİ VE MİRAS PAYI HESAPLAMALARI

Ortak Odak: Mirasbırakanın vefatıyla terekenin kimlere, hangi oranlarda geçeceğini belirleyen zümre sistemi (1., 2. ve 3. Zümre), halefiyet ilkesi, zümre içinde eşitlik kuralı ve sağ kalan eşin hangi zümreyle birlikte ne kadar miras payı alacağı kuralları iki sınavın da ortak temelidir. Evlatlığın evlat edinene kan hissimi gibi mirasçı olması da ana konulardandır.

HMGS: Net zümre paylarına ve basit kesir hesaplamalarına odaklanır. Sağ kalan eşin 1. zümre ile 1/4, 2. zümre ile 1/2 oranında pay aldığı ve kendisinden önce ölen çocuğunun payının (halefiyet ilkesi gereği) onun altsoyuna (toruna) geçtiği kuralları standarttır. Nitekim 2024 Eylül HMGS'de ölen oğlunun çocuğu olan torunun payı, 2025 Nisan HMGS'de ise ölen kardeşin kızının payı doğrudan kesirli olarak sorulmuştur. *Soru Türleri: Basit bir aile tablosu verilerek "B'nin yasal miras payı aşağıdakilerden hangisidir?" (Örn: 3/16, 1/4, 1/8) şeklinde doğrudan matematiksel miras hissesi hesaplatan problem sorularıdır. Zorluk: Orta.*

Adli Yargı: Sağ kalan eşin 3. zümre (büyük anne/büyük baba) ile mirasçılığında halefiyetin sınırları (sadece amca, hala, dayı, teyzeye kadar geçmesi, kuzenlere geçmemesi) ve Devletin mirasçılık statüsünün sınırları (sadece miras yoluyla edindiği değerler ölçüsünde sorumlu olması) gibi çok spesifik istisnalara odaklanılır.

Soru Türleri

Yarım kan kardeşler, evlatlıklar ve önceki evlilikten olan çocukların iç içe girdiği uzun soy ağaçları kurgulanarak kanuni istisnaların (çifte mirasçılık, kök başı halefiyeti) tespitini gerektiren çok zorlayıcı ve detaylı miras payı hesaplamalarıdır.

2

ÖLÜME BAĞLI TASARRUFLARIN ŞEKİL ŞARTLARI VE İPTALİ

Ortak Odak: El yazılı vasiyetname, resmi vasiyetname ve miras sözleşmelerinin geçerlilik (ehliyet ve şekil) şartları ile bu tasarrufların iptaline (ehliyetsizlik, şekil eksikliği, irade sakatlığı, hukuka/ahlaka aykırılık) veya kendiliğinden hükümsüz kalmasına yol açan durumlar.

HMGS: El yazılı vasiyetnamenin baştan sona mirasbırakanın kendi el yazısıyla yazılması, tarih atılması ve mirasbırakanın imzasının zorunlu unsur olduğu net bilgisi (2024 HMGS) ile ölüme bağlı tasarrufların sınırlı sayıda iptal sebepleri (2025 Nisan HMGS) doğrudan sorulmuştur. Ayrıca vasiyetnmeden dönme yolları (yok etme, yeni vasiyetname yapma) temel bilgilerdendir. *Soru Türleri: "Aşağıdakilerden hangisi el yazılı vasiyetnamede bulunması gereken zorunlu unsurlar arasında sayılmıştır?" veya "Hangisi iptal sebebi değildir?" formatında kanun metnine ve liste ezberine dayanan net bilgi sorularıdır. Zorluk: Orta.*

Adli Yargı: Miras sözleşmesinde tarafların ehliyeti (özellikle kısıtlı veya tam ehliyetsizle yapılan işlemlerin sonuçları), sözlü vasiyetnamenin sonradan diğer şekillerde vasiyetname yapma imkânı doğunca 15 gün geçmesiyle hükümden düşmesi (2025 Hakimlik) ve vasiyeti yerine getirme görevlisinin kanuni yetki sınırları test edilir.

Soru Türleri

Hastanede ölüm döşeğinde yapılan sözlü vasiyetin ya da ehliyetsiz bir kişiyle noterde yapılan miras sözleşmesinin hukuki akıbetini (mutlak butlan mı, iptal edilebilirlik mi olduğunu) kurgusal olaylar üzerinden sorgulayan çeldirici yüksek sorulardır.

3

MİRASTAN YOKSUNLUK VE MİRASÇILIKTAN ÇIKARMA (ISKAT)

Ortak Odak: Mirastan mahrum bırakan iki farklı kurumun ayrımı; mirastan yoksunluğun kanun gereği (kendiliğinden) gerçekleşmesi, mirasçılıktan çıkarmanın ise mirasbırakanın ölüme bağlı tasarruftaki iradesi ile (saklı paylı mirasçılar için) yapılması. Her iki durumda da payın o kişi mirasbırakandan önce ölmüş gibi altsoyuna geçmesi kuralı.

HMGS: Hangi fiillerin (kasten öldürme, vasiyet yapmayı aldatma/korkutmayla engelleme vb.) mirastan yoksunluk doğurduğu doğrudan sorulur. 2024 HMGS sınavında "mirasbırakanın eşini kasten öldüren" kişinin mirastan yoksun kalmayacağı (çünkü eylemin mirasbırakana değil 3. kişiye yönelik olduğu) detayı sorulmuştur. Çıkarma (iskat) kurumunda ise işlemin mutlaka sebebi belirtilerek yapılması kuralı esastır. *Soru Türleri: Kişilerin eylemlerinin listelendiği, "Aşağıdaki kişilerden hangisi belirtilen fiil sebebiyle mirastan yoksun olmaz?" şeklindeki doğrudan kurum unsurlarını ölçen eşleştirme sorularıdır. Zorluk: Orta.*

Adli Yargı: Çıkarma sebebi hakkında "açık bir yanılmaya" düşülmesi halinde tasarrufun saklı pay dışında yerine getirileceği istisnası (2024 Hakimlik) ve borç ödemedi aciz belgesi bulunan altsoyun saklı payının yarısı için mirasçılıktan çıkarıldığı "koruyucu çıkarma" kurumu ön plandadır.

Soru Türleri

Miras Bırakanın vasiyetnamede geçerli bir sebep göstermeden çocuğunu mirastan çıkardığı bir olayda, çıkarılan çocuğun (ve varsa onun altsoyunun) "tenkis davası" açıp açamayacağını ve hisse durumunu soran analitik olay analizleridir.

4

MİRASIN REDDİ, MİRAS ORTAKLIĞI VE RESMİ TASFİYE

Ortak Odak: Mirasın 3 aylık süre içinde sulh mahkemesine beyanla gerçek reddi, terekenin borca batık olmasından doğan hükmi ret, miras ortaklığının elbirliği mülkiyeti niteliği ve terekenin borçlarından müteselsil sorumluluk kuralları.

HMGS: Tereke mallarını kendine mal eden veya gizleyen mirasçının, ya da olağan yönetim dışı işler yapan mirasçının "mirası reddetme hakkını kaybedeceği" kuralı (2025 HMGS) ile mirası reddetmeden ölenin ret hakkının mirasçılara geçeceği bilgisi (2025 Nisan HMGS) ana hedeftir. Miras ortaklığına temsilci atanmasını her mirasçının isteyebileceği ve "resmi tasfiyeyi" sadece atanmış mirasçıların değil, alacaklıların veya yasal mirasçıların da isteyebileceği kuralları yine bu sınavlarda doğrudan test edilmiştir. *Soru Türleri: "Mirasın reddiyle ilgili hangisi yanlıştır?" veya "Mirasın resmi tasfiyesiyle ilgili hangisi doğrudur?" formatında, yasadaya yer alan hak düşürücü süreleri ve hak sahiplerini doğrudan sorgulayan kural sorularıdır. Zorluk: Orta.*

Adli Yargı: En yakın yasal mirasçıların tamamı tarafından reddolunan mirasın, sulh mahkemesi tarafından "iflâs hükümlerine göre" tasfiye edilmesi kuralı ve alacaklıları zarara sokmak için kötüniyetle yapılan reddin iptali için alacaklılara tanınan 6 aylık dava süresi test edilir.

Soru Türleri

Mirasın bir kısım mirasçılar (örn: altsoy) tarafından reddedilmesi durumunda payın eşe mi yoksa iflas dairesine mi geçeceğini kurgulandığı ve alacaklıların koruma mekanizmalarının işletildiği olay (problem) sorularıdır.

5

SAKLI PAY, TENKİS DAVASI VE MİRASTAN DENKLEŞTİRME (İADE)

Ortak Odak: Saklı paylı mirasçılar (altsoy 1/2, anne-baba 1/4, eş tamamı veya 3/4), tasarruf özgürlüğü (nisabi) hesaplamaları, tenkiste sıra kuralı (önce ölüme bağlı, sonra en yeni tarihten en eskiye sağlararası tasarruflar) ile mirasbırakanın sağlığında yasal mirasçılara miras payına mahsuben yaptığı (çeyiz, kuruluş sermayesi) kazandırmalarının terekeye iadesini ifade eden denkleştirme müessesesi.

HMGS: Kardeşlerin saklı paylı mirasçı statüsünün bulunmadığı (2007'de kaldırıldığı) ve tenkis davasında sıralamanın mutlak kuralları temeldir. HMGS aday, net tereke mevcudu verildiğinde mirasçıların saklı paylarını ve mirasbırakanın "tasarruf edilebilir kısım" (tasarruf özgürlüğü) miktarını doğrudan hesaplayabilmelidir. Ayrıca miras sebebiyle istihkak davasının zilyede karşı açılabilen aynı bir dava olduğu (zamanasımı 1 yıl/10 yıl) teorik olarak sorulur. *Soru Türleri: "Mirasbırakanın saklı pay dışındaki tasarruf nisabı ne kadardır?" şeklinde kısa ve net işlem gerektiren matematiksel hesaplama soruları veya tenkis sırasını veren öncüllü sorularıdır. Zorluk: Orta - Yüksek.*

Adli Yargı: Net tereke hesaplanırken tereke aktifine eklenecek "tenkise tabi sağlararası kazandırmalar" ve "hayat sigortası satın alma değerleri" ile çıkarılacak "cenaze ve mühürleme giderleri" üzerinden fiktif tereke tespiti yapılır. Denkleştirme ile tenkis arasındaki ince fark (denkleştirmede yasal payın, tenkiste saklı payın korunması) çok sık olaylaştırılarak sorulur.

Soru Türleri

Mirasbırakanın sağlığında oğluna kuruluş sermayesi verdiği, arkadaşına ölümünden 6 ay önce bağış yaptığı ve eşine vasiyette bulunduğu çok bilinmeyenli, uzun metinli vaka (pratik) soruları üzerinden hem denkleştirme hem de tenkis hesabının aynı olayda sorulduğu ağır problem çözümleridir.

Bu 5 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.